

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 123/11

Λουξεμβούργο, 22 Νοεμβρίου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-214/10
KHS AG κατά Winfried Schulte

Η εθνική νομοθεσία μπορεί να ορίζει ότι η σώρευση μη ληφθεισών ετησίων αδειών για τις οποίες αποκτήθηκε δικαίωμα κατά τη διάρκεια περιόδου ανικανότητας προς εργασία δεν μπορεί να υπερβαίνει ορισμένο χρονικό όριο

Εντούτοις, το όριο αυτό πρέπει να υπερβαίνει ουσιωδώς τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς προς την οποία συνδέεται

Ο W. Schulte ήταν υπάλληλος της γερμανικής επιχειρήσεως KHS AG από το 1964 και η σύμβασή του διεπόταν από μια συλλογική σύμβαση εργασίας δυνάμει της οποίας το δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών αντιστοιχούσε σε 30 ημέρες ετησίως. Η εν λόγω συλλογική σύμβαση προβλέπει τη δυνατότητα αποζημιώσεως για μη ληφθείσα ετήσια άδεια μετ' αποδοχών μόνο κατά τη λύση της σχέσεως εργασίας ενώ ορίζει ότι το μη ασκηθέν για λόγους υγείας δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών αποσβέννεται όταν εκπνεύσει περίοδος μεταφοράς δεκαπέντε μηνών μετά την περίοδο αναφοράς (ημερολογιακό έτος).

Το 2002 ο W. Schulte υπέστη έμφραγμα κατόπιν του οποίου κατέστη βαριά ανάπηρος και κρίθηκε ανίκανος προς εργασία. Άρχισε να λαμβάνει σύνταξη λόγω πλήρους ανικανότητας προς βιοπορισμό μέχρι τον Αύγουστο του 2008, ημερομηνία κατά την οποία επήλθε η λύση της σχέσεως εργασίας με την επιχείρηση KHS AG.

Το 2009 ο W. Schulte προσέφυγε ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων ζητώντας χρηματική αποζημίωση για τις ετήσιες άδειες μετ' αποδοχών που δεν έλαβε κατά τα έτη 2006, 2007 και 2008. Δεδομένου ότι βρισκόταν σε αναρρωτική άδεια κατά τη διάρκεια του συνόλου των περιόδων αναφοράς, του ήταν αδύνατο από χρονικής απόψεως να ασκήσει το δικαίωμά του σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών.

Το Landesarbeitsgericht Hamm (δικαστήριο εργατικών διαφορών του Hamm, Γερμανία), το οποίο επιλήφθηκε της διαφοράς σε δεύτερο βαθμό, επισήμανε ότι, δυνάμει της γερμανικής νομοθεσίας και της συλλογικής συμβάσεως, το δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών για το έτος 2006 είχε απωλεσθεί λόγω της λήξεως της περιόδου μεταφοράς. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το γερμανικό δικαστήριο διερωτάται εάν εθνική ρύθμιση ή εθνική πρακτική κατά την οποία, σε περίπτωση ανικανότητας για εργασία, η μεταφορά των δικαιωμάτων ετήσιας μετ' αποδοχών άδειας υπόκειται σε χρονικούς περιορισμούς είναι συμβατή με την οδηγία για την οργάνωση του χρόνου εργασίας¹.

Με την απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει τη νομολογία του² κατά την οποία το δικαίωμα κάθε εργαζομένου σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών πρέπει να θεωρείται ως αρχή ιδιαίτερης σημασίας στο κοινωνικό δίκαιο της Ένωσης, από την οποία δεν χωρεί παρέκκλιση και της οποίας η εφαρμογή από τις εθνικές αρχές μπορεί να γίνεται μόνον εντός των ορίων που καθορίζει ρητώς το δίκαιο της Ένωσης. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, όπως έχει ήδη κρίνει³, το δίκαιο της Ένωσης δεν αποκλείει πάντως την εφαρμογή εθνικής ρυθμίσεως η οποία συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος ετήσιας άδειας κατά τη λήξη της περιόδου αναφοράς ή της περιόδου

¹ Οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 299, σ. 9).

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 2001, BECTU (C-173/99). Βλ., επίσης CP 21/01.

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Ιανουαρίου 2009, Schultz-Hoff κ.λπ. (C-350/06). Βλ., επίσης CP 04/09.

μεταφοράς, υπό την προϋπόθεση όμως ότι ο εργαζόμενος είχε πράγματι τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμά του για άδεια.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, σε ειδικές περιπτώσεις, όπως αυτή της υπό κρίση υποθέσεως, εργαζόμενος ευρισκόμενος σε κατάσταση ανικανότητας προς εργασία επί πολλές συναπτές περιόδους αναφοράς θα είχε τη δυνατότητα να σωρεύει, χωρίς περιορισμό, το σύνολο των ετησίων αδειών στις οποίες θα αποκτούσε δικαίωμα κατά τη διάρκεια της απουσίας του από την εργασία.

Πάντως, η δυνατότητα άνευ περιορισμού σωρεύσεως των δικαιωμάτων σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του χρόνου ανικανότητας προς εργασία δεν θα ανταποκρινόταν στον σκοπό του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών. Ο σκοπός αυτός είναι διπλός καθόσον παρέχει στον εργαζόμενο τη δυνατότητα να αναπληρώσει τις δυνάμεις του και να έχει στη διάθεσή του ένα διάστημα χαλαρώσεως και ψυχαγωγίας.

Μολονότι τα ευεργετικά αποτελέσματα της άδειας για την ασφάλεια και την υγεία του εργαζομένου διασφαλίζονται πλήρως όταν η άδεια λαμβάνεται κατά τη διάρκεια του έτους για το οποίο προβλέπεται, δηλαδή κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους, εντούτοις, ο χρόνος για την αναπλήρωση δυνάμεων δεν χάνει την αξία του εάν χρησιμοποιηθεί σε μεταγενέστερη περίοδο. Εντούτοις, εφόσον η μεταφορά υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο χρονικό όριο, η ετήσια άδεια παύει να έχει ευεργετικά αποτελέσματα για τον εργαζόμενο ως χρόνος αναπληρώσεως δυνάμεων και έχει απλώς την έννοια του χρόνου χαλαρώσεως και ψυχαγωγίας.

Επομένως, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, εργαζόμενος ευρισκόμενος σε κατάσταση ανικανότητας προς εργασία επί πολλά συναπτά έτη δεν μπορεί να έχει δικαίωμα να σωρεύει χωρίς περιορισμό τις ετήσιες άδειες μετ' αποδοχών στις οποίες απέκτησε δικαίωμα κατά τον χρόνο αυτό.

Σε αυτό το πλαίσιο, προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός του ως άνω δικαιώματος το οποίο αποσκοπεί στην προστασία του εργαζομένου, το Δικαστήριο κρίνει ότι η περίοδος μεταφοράς πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη των ειδικών συνθηκών υπό τις οποίες τελεί εργαζόμενος ευρισκόμενος σε κατάσταση ανικανότητας προς εργασία επί πολλές συναπτές περιόδους αναφοράς. Επομένως, στο πλαίσιο της εν λόγω περιόδου, πρέπει, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται στον εργαζόμενο η δυνατότητα να διαθέτει, εφόσον το επιθυμεί, χρόνο για την αναπλήρωση δυνάμεων ο οποίος να μπορεί να ληφθεί τμηματικά, να μπορεί να αποτελεί αντικείμενο προγραμματισμού και να είναι διαθέσιμος σε βάθος χρόνου. Επιπροσθέτως, η περίοδος μεταφοράς πρέπει να υπερβαίνει ουσιαδώς τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς για την οποία έχει παρασχεθεί.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της περιόδου αυτής πρέπει επίσης να διασφαλίζεται η προστασία του εργοδότη, αφενός, από τον κίνδυνο του πολλαπλασιασμού των απουσιών του εργαζομένου και, αφετέρου, από τις δυσχέρειες που η απουσία αυτή ενδέχεται να συνεπάγεται για την οργάνωση της εργασίας.

Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη ότι, εν προκειμένω, η περίοδος μεταφοράς έχει διάρκεια δεκαπέντε μηνών, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ευλόγως μπορεί να προβλεφθεί μια τέτοια περίοδος μεταφοράς, δεδομένου ότι αυτή δεν είναι αντίθετη προς τον σκοπό του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών και ότι διασφαλίζει τη διατήρηση των ευεργετικών αποτελεσμάτων που έχει η άδεια για τον εργαζόμενο ως χρόνος αναπληρώσεως δυνάμεων.

Συνεπώς, το Δικαστήριο απαντά ότι, **στην περίπτωση εργαζομένου ο οποίος βρίσκεται σε κατάσταση ανικανότητας προς εργασία επί πολλές συναπτές περιόδους αναφοράς, το δίκαιο της Ένωσης δεν είναι αντίθετο προς εθνικές διατάξεις ή πρακτικές, όπως συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι οποίες, στο μέτρο που ορίζουν μια περίοδο μεταφοράς δεκαπέντε μηνών κατά τη λήξη της οποίας το δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών αποσβέννυται, περιορίζουν τη σώρευση τέτοιων αδειών.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" 📡 (+32) 2 2964106